

הדיבורים על הסלקציה מספקים חומר רב ובטמפרטורות לוחטות לתקשורת ולפוליטיקאים. התבטאותה של אורה נמיר, בנוגע למדיניות קליטת העלייה, הציתה שוב את ערמת זרדי השמצת הממשלה. ממשלה זו מזמן עזבה את דרכי הנועם של הציונות ומעמידה בסימן שאלה גם את כלל שיבת ישראל. שרת העבודה והרווחה ניסתה, בסך הכל, להפנות את תשומת לבו של הממשלה למצב בלתי נסבל שעושה, על פי השגותיה, את תבונת מדיניות חוק השבות פלסתר. העמדת השאלה בלבד עוררה מיד סערה. לא משום שאין מקום לעסוק עניינית בנושא, אלא משום שכל עיסוק במדיניות הקליטה הוא טאבו. סלקציה צעקו, כשהגב' נמיר העירה כי בעת האחרונה עולים אלינו מחבר העמים רק קשישים, חולים ומשפחות חד הוריות. בני המשפחה הצעירים או הבעלים של העולים מחפשים את מזלם בארצות המערב, שהן כנראה יותר סלקטיביות במדיניות ההגירה שלהן.

אבל המצב קיים, בצורה זו או אחרת, על אף ששר הקליטה מתכחש לעובדות, כפי שאורה נמיר הציגה אותן (פופוליטיקה, 3.10). להעמיד טענות אלו לדיון, משמע לתבוע ררוויזה בחוק השבות. ביטול חוק השבות, בתחושות רבים, כמוה כביטול החזון הציוני, ביטול מדינת ישראל. תפישה היסטורית לחלוטין - מדיניות קליטה התקיימה אצל הסוכנות היהודית מאז ומתמיד, גם לפני קום המדינה.

אינני יודע כיצד נהגו בשנות ה-30 במרכזי ההכשרה הגדולים במזרח אירופה; בגרמניה נדרשו לעבור בדיקה רפואית עפי תקן לשכת הגיוס, לפני שהתקבלו להכשרה וכזכאים לסרטיפיקאט פועלים. בהולנד נבדקו עוד יומיים לפני ההפלגה בעליה ב' ורופא הסוכנות באמסטרדם רצה לעשות לי בעיות, ביולי 1939. יזכר עוד מישהו על עליית הצלה!

גלי העלייה של תחילת שנות החמישים הביאו אתם תופעות של 'סלקציה', אך מצד העולים עצמם ובמישור הקהילתי: הקהילות מיינו את ההגירה - מי לצרפת (המבוססים), מי לישראל (מעוטי היכולת). גלי העלייה הנוכחי מחבר העמים מתמייין בקווים דומים: מפרנסים ופנסיונרים. כאן בעלי המקצוע נתבקשו לטאטא רחובות; במערב נהנים מקצבה חודשית מפליגה.

הסברה מתאימה (שהיא כנראה גם כן טאבו). במשרדי העלייה של הסוכנות, עשויה לחסוך אכזבות, אם כי מכתבי העולים לרוסיה הם חומר ההסברה המרשים ביותר. אך אם הסוכנות עומדת על כך, שבני המשפחה הצעירים יתלוו לקשישים כמפרנסים, איש אינו יכול לראות בכך סלקציה אלא הגיון (כאן בארץ קופח הכללית אינה מוכנה לקבל עולה קשיש, אם בני משפחתו הצטרפו לקופח מכבי - ואיש לא רץ להתלונן על כל לתקשורת).

אלא מאי, הגיע הזמן לדיון מעמיק בכל מה שאפשר לציין במדיניות ההגירה של מדינת ישראל. הגיע הזמן שיפסיקו לנפנף בדגל הציונות ככל שמעלים את בעיות חוק השבות לדיון. חוק השבות הוא חוק (יסוד) של מדינת ישראל ולא סעיף בתקנון התנועה הציונית העולמית או המגבית המאוחדת. הרהורים בעצם מהות חוק השבות אינם כפירה בעיקר. את מדיניות ההגירה יש לראות לאור התפתחות וצמיחת אוכלוסיית ישראל בזרות הבאים. איכות הסביבה וצפיפות האוכלוסין, ביחד עם רווחתה הם נימוקים בדיון זה. הארץ אינה אינסופית. אינני יודע, אם ביטול חוק השבות והנהגת מדיניות הגירה, בדומה לעולם הנאור, לא הייתה מעלה את קרנה של ישראל בעיני העולים הפוטנציאליים; היום מזלזלים בישראל ומתגעגעים לאמריקה וגרמניה, משום שקשה יותר להגיע אליהן. כל זה אמור לאור קונסטלציה בינלאומית, שמסתמנת היום ולפיה אין צורך בעליית הצלה.

כנראה שהליכוד יעשה את זה. לעבודה אין עמוד שדרה.